

Cladribin

Hæmatologisk Afdeling, Sjællands Universitetssygehus

Velkommen til Hæmatologisk Afdeling.

Denne vejledning skal give dig og dine pårørende viden om den medicinske kræftbehandling kaldet **CLADRIBIN**. Formålet er at forberede dig bedst muligt på forløbet og de gener, der kan opstå under vejs.

Vejledningen danner udgangspunkt for samtaler mellem dig og personalet her i afdelingen om dit behandlingsforløb. Inden behandlingen starter, vil du også blive informeret mundtligt om behandlingens virkning og bivirkninger.

Dine pårørende kan også have glæde af at læse patientinformationen for bedre, at kunne støtte dig i behandlingsforløbet.

Behandlingens virkning på dig og din sygdom

Cladribin er en cellegift (kemoterapi), der bliver anvendt til behandling af knoglemarvssygdommen hårcelleleukæmi (HCL).

Kemoterapi

Kemoterapi rammer og ødelægger celler, der deler sig. Stofferne virker ved at beskadige cellers arveanlæg (DNA) og dermed forhindre celledeling.

Celler, der deler sig hyppigt eller som ikke kan reparere skadet DNA, er mest følsomme for kemoterapi. Kræftceller har netop disse karakteristika.

Målet med behandlingen er at ramme kræftceller, så de ikke kan formere sig eller

overleve. Cellegiften kan imidlertid ikke skelne mellem kræftceller og andre celler i kroppen. Behandlingen vil derfor også påvirke de normale celler i kroppen, hvilket er årsagen til de bivirkninger der bliver nævnt i denne information.

Behandlingsforløbet

Du skal have Cladribin én gang dagligt i 5 dage. Dette kaldes i daglig tale en behandlingsserie.

En knoglemarvsundersøgelse vil bagefter vise, hvordan behandlingen har påvirket din sygdom. Hvornår du skal have foretaget en knoglemarvsundersøgelse, afhænger af hvordan dine blodprøver ser ud.

Hvis der fortsat er sygdom i din knoglemarv, skal du have yderligere en behandlingsserie med Cladribin.

Herunder skematisk oversigt over behandlingsserien:

Dag	1	2	3	4	5
Injektion Cladribin	x	x	x	x	x
Evt. Tablet Allopurinol	x	x	x	x	x
Evt. kvalme- stillende	x	x	x	x	x

Sådan gives behandlingen

Behandlingen bliver givet ambulant.

Cladribin gives som en indsprøjtning under huden i låret eller på maven. Cladribin kan også gives som infusion, det vil sige, at det bliver givet ind i blodåre via et drop, du får lagt i armen.

Bivirkninger, komplikationer til behandlingen

Bivirkninger er utilsigtede virkninger af medicin. Nogle bivirkninger er hyppige men ikke alvorlige. Andre er sjældne men *kan* være alvorlige.

Det er vigtigt at du siger til hvis du oplever bivirkninger under behandlingen. Sig også til hvis du har symptomer som du er i tvivl om er relaterede til din sygdom og / eller behandling. Hvis bivirkningerne er alvorlige, kan din læge nedsætte dosis af Cladribin, afbryde behandlingen midlertidigt eller vælge at stoppe behandlingen helt.

Mange bivirkninger kan behandles, lindres eller forebygges. Nogle kræver medicinsk behandling, medens andre kan afhjælpes ved simple forholdsregler. Lægen og sygeplejersken vil vejlede dig undervejs.

Du kan i det følgende afsnit læse om de mest almindelige bivirkninger, hvilke symptomer du skal være særligt opmærksom på og hvad du selv kan gøre for at lindre og forebygge.

Bivirkninger til Cladribin

Cladribin vil påvirke cellerne i din knoglemarv både under behandlingen og efter at behandlingen er ophørt.

Infektion

Du kan have øget risiko for at få infektioner i en længere periode op til 6 måneder efter din behandling. Det skyldes kemoterapiens virkning på de raske celler i knoglemarven, der medfører, at antallet af hvide blodlegemer (leucocytter) bliver nedsat. De hvide blodlegemer er vigtige i kroppens forsvar mod infektioner. Hvis du får et eller flere af de symptomer, der er nævnt nedenfor, skal du kontakte afdelingen. Lægen vurderer om du skal indlægges og behandles med antibiotika i en blodåre eller

du kan være hjemme og få antibiotika som tabletter.

Hvilke symptomer skal du især være opmærksom på:

- Almen utilpashed og kulderystelser
- Temperatur over 38,0 °C

Hvad kan du selv gøre for at undgå infektioner:

- God håndhygiejne efter toiletbesøg og før måltider
- Undgå kontakt med personer, der hoster, er forkølede eller har feber
- Hold dagligt øje med, om du har:
- Belægninger i munden eller synkesmerter
- Skrammer eller rifter i huden
- Smerter ved endetarmen.

Blodmangel (lav blodprocent)

Du kan have øget risiko for at få lav blodprocent (hæmoglobin) i den første måned efter din behandling. Blodmanglen opstår, når behandlingen påvirker de raske celler i knoglemarven, og antallet af røde blodlegemer bliver nedsat.

Hvis blodprocenten er lav, skal du måske have blodtransfusion med bestrålet blod, hvilket betyder, at evt. fremmede hvide blodlegemer fjernes.

Hvis du får de symptomer, der er nævnt nedenfor, skal du kontakte afdelingen.

Hvilke symptomer skal du være opmærksom på:

- Åndenød
- Hjertebanken

Hvad kan du selv gøre for at mindske generne ved lav blodprocent:

- Undgå større fysisk anstrengelse.
- Rejs dig forsigtigt, så du ikke falder.

Blødning

Du kan have øget risiko for at få blødning i perioder af behandlingen. Det skyldes også

kemoterapiens virkning på de raske celler i knoglemarven, der medfører, at antallet af blodplader (trombocytter) bliver nedsat. Blodpladerne er med til at stoppe blødninger. Hvis du får et eller flere af de symptomer, der er nævnt nedenfor og blødningen ikke hører op af sig selv, skal du kontakte afdelingen. Du skal måske have transfusion med blodplader (blodtransfusion), disse vil også være bestrålet.

Hvilke symptomer skal du især være opmærksom på:

- Blødning fra næse, mund eller skede
- Blod i afføring eller urin
- Mange blå mærker eller små røde prikker i huden, specielt på benene

Hvad kan du selv gøre for at undgå blødning

- Brug en blød tandbørste
- Tag ikke gigtpiller (Ibuprofen®, Todolac® o. lign.) og medicin, der indeholder acetylsalisylsyre (Kodimagnyl®, Treo®), da de øger risikoen for blødninger
- Undgå kraftig fysisk anstrengelse
- Du bør ikke drikke alkohol, hvis dit blodpladetal er lavt, fordi alkohol kan nedsætte funktionen af blodpladerne
- Undgå forstoppelse

Træthed

De fleste oplever træthed i forbindelse med sygdommen men også under behandlingen med kemoterapi. Du kan opleve en træthed, der ikke forsvinder trods hvile og en god nattesøvn.

Hvad kan du selv gøre for at afhjælpe træthed:

- Flere små hvilepauser i løbet af dagen
- Frisk luft og små gå ture
- Sørg for let adspredelse i din hverdag
- Bed familie og venner om hjælp til praktiske gøremål

Kvalme og opkastning

Du kan opleve at få kvalme og opkastning af Cladribin. Tal med sygeplejersken eller

lægen om din kvalme og opkast, da det kan være nødvendigt, at du får kvalmestillende medicin.

Hvad kan du selv gøre for at modvirke kvalme:

- Spis når du føler dig sulten
- Drik så meget som du kan
- Sid op, når du spiser
- Spis let fordøjeligt mad feks. frugt, desserter, kiks og lignende
- Spis i øvrigt det du har lyst til
- Anret maden pænt, få eventuelt en anden til at anrette maden for dig

Ændret afføring

Cladribin kan medføre, at din afføring bliver ændret. Du kan få tynd mave (diarre) eller forstoppelse.

En af årsag til diarre er, at slimhinderne i tarmen afstødes, og tarmens evne til at opsuge væske bliver nedsat. En anden årsag er maveinfektion på grund af nedsat immunforsvar. Kontakt altid afdelingen hvis du har diarre og feber.

Det kan være nødvendigt at være indlagt i forbindelse med længerevarende diarre, så du kan få væske og evt. antibiotika direkte i blodbanen.

Hvad kan du selv gøre ved let diarre:

- Drik rigeligt, fordi du mister væske
- Spis bananer, dåsefrugt, supper, sportsdrikke for at holde saltbalancen
- Undgå fiberrige grøntsager
- Gamle husråd som revet æble, havresuppe, hvidt brød, kartoffelmos og ris kan muligvis afhjælpe diarreen

Hvis du får forstoppelse, er det næsten altid nødvendigt at tage et afføringsmiddel. Tal med sygeplejersken om det, så du kan få det middel, der er bedst for dig. Afføringsmidler kan købes på apoteket uden recept.

Hvad kan du selv gøre for at holde maven i gang:

- Drik rigeligt med væske
- Hold dig i bevægelse, undgå så vidt muligt sengeleje
- Spis fiberrigt - grøntsager, hvedeklid, tørrede frugter som fx svesker, abrikoser, rosiner.

Nedsat appetit

Din lyst til mad kan ændre sig under dit behandlingsforløb.

Mange patienter oplever, at maden kommer til at smage anderledes. Smagen bliver normal igen, når du ikke mere får kemoterapi.

Hvad kan du selv gøre hvis du har nedsat appetit:

- Spis først og fremmest, det du har lyst til det
- Spis mange små måltider i løbet af dagen
- Tilsæt din mad fløde og fedtstof. Brug smør på brødet
- Drik proteindrikke
- Suppler med nødder, mandler og mørk chokolade
- Spis af en lille tallerken – da det ofte ser mere indbydende ud
- Drik gerne 2-3 liter væske om dagen – især de første dage efter en behandling, da udskillelsen af affaldsstoffer øges gennem urinen

Huden

En almindelig bivirkning til Cladribin er reaktioner ved injektionsstedet, hudkløe eller

hududslæt. Tal med sygeplejersken eller lægen om det, da det kan være nødvendigt med medicin der kan afhjælpe det.

Humør

Humøret kan påvirkes af både sygdom og behandling.

Fortæl lægen eller sygeplejersken, hvordan du har det.

Fertilitet

Kvinder

Kvinder i fødedygtig alder skal anvende effektiv prævention.

Mænd

Nedfrysning af sæd inden behandlingsstart tilrådes, tal med din læge herom. Mænd som bliver behandlet med Cladribin tilrådes ikke at blive far i op til 6 måneder efter behandling.

Andre bivirkninger

Der er en let øget risiko for at få en anden kræftsygdom, når man har fået kemoterapi.

Ønsker du yderligere oplysninger er du velkommen til at kontakte personalet eller du kan hente oplysninger på

www.medicin.dk eller

www.produktresume.dk

Kontakt ALTID afdelingen

Du skal altid kontakte afdelingen, hvis du oplever nedenstående problemer.
Du skal især være agtpågivende, hvis et problem opstår ret pludseligt og ikke tager af eller forsvinder af sig selv – hvis du oplever nogle gener, du ikke er vant til at have:

- Feber, 38°C eller derover
- Blødning, som ikke standser af sig selv
- Stærke smerter
- Synsforstyrrelser og stærk hovedpine
- Åndenød eller stakåndethed
- Smerter i brystet eller ved vejrtrækning
- Føleforstyrrelser eller sovende fornemmelser i tæer, fødder eller fingre
- Udslæt
- Forstoppelse igennem flere dage
- Diarré, som rækker ud over 1-2 dage
- Vedvarende opkastninger i mere end ca. 1-2 dage
- Hvis du har glemt at tage medicin, du får som behandling af din kræftsygdom
- Hvis du ikke er i stand til at tage din medicin, fx på grund af kvalme

Ring til os

Tlf. 47 32 48 00

Telefontid lægesekretær:

Hverdage kl. 8.00 - 14.45

Telefontid sygeplejerske:

Hverdage kl. 8.00 - 10.00

Efter kl. 14.45 eller ved akut opståede symptomer ring til:

Tlf. 47 32 48 58 - Afsnit L

Med venlig hilsen

Personalet

Hæmatologisk Afdeling, Afsnit L